

Współczesna filozofia społeczna

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Socjologia	Cykl dydaktyczny 2026/2027	
Specjalność E-gospodarka	Kod przedmiotu HSOCEGS.II2.05057.26	
Jednostka organizacyjna Wydział Humanistyczny	Języki wykładowe polski	
Poziom kształcenia Studia magisterskie II stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów Stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe	
Profil studiów Ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak	
Koordinator przedmiotu	Leszek Porębski	
Prowadzący zajęcia	Leszek Porębski	
Okres Semestr 2	Forma zaliczenia Egzamin	Liczba punktów ECTS 3
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 30	

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Potrafi wskazać różnice w rozumieniu podstawowych wartości społecznych przez różne koncepcje ideowe	SOC2A_W02, SOC2A_W08	Egzamin

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	Umie wskazać kluczowe wartości społeczne realizowane we współczesnej demokracji.	SOC2A_W04, SOC2A_W05, SOC2A_W06	Egzamin
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Poprawnie stosuje specjalistyczną terminologię z zakresu socjologii i pokrewnych nauk społecznych i humanistycznych.	SOC2A_U01	Egzamin
U2	Jest w stanie dokonać krytycznej analizy wybranych koncepcji z zakresu filozofii społecznej	SOC2A_U03	Aktywność na zajęciach, Egzamin
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Potrafi wykorzystać wiedzę z filozofii społecznej do analizy realnych konfliktów społecznych	SOC2A_K03	Aktywność na zajęciach, Egzamin
K2	Potrafi ocenić wpływ wyborów ideowych dokonywanych przez jednostki i grupy na kształt życia społecznego	SOC2A_K05	Aktywność na zajęciach

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla modułu zajęć

Celem kursu jest zapoznanie słuchaczy z głównymi nurtami współczesnej filozofii społecznej. Nacisk zostanie położony na różne sposoby rozumienia wartości o podstawowym znaczeniu dla ładu społecznego

Nakład pracy studenta

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności
Wykład	30
Przygotowanie do zajęć	21
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	20
Egzamin lub kolokwium zaliczeniowe	2
Dodatkowe godziny kontaktowe	3
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 76
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 30

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	<p>MODUŁ KANONICZNY. WSPÓŁCZESNA FILOZOFIA SPOŁECZNA: Podstawowym celem kursu jest zapoznanie słuchaczy z głównymi nurtami współczesnej filozofii społecznej. Główny nacisk zostanie położony na różne sposoby rozumienia wartości o podstawowym znaczeniu dla ładu społecznego, a zwłaszcza społeczne i polityczne dylematy będące konsekwencją tych różnic. W tym kontekście przeanalizowane zostaną między innymi problemy związane z definiowaniem wolności, relacjami jednostki i wspólnoty, równością jako ideałem społecznym czy relacje pomiędzy tradycją a nowoczesnością.</p> <p>Z punktu widzenia podejść ideowych kurs obejmuje między innymi prezentację podstawowych nurtów współczesnego liberalizmu, konserwatywnej wizji rzeczywistości społecznej, podstawowych elementów feminizmu oraz katolickiej nauki społecznej.</p> <p>Ramowy program wykładów.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot filozofii społecznej. 2. Jednostka a zbiorowość. Stary dylemat w nowej szacie. 3. Tradycje liberalnego myślenia. Różne oblicza współczesnego liberalizmu (F.A. Hayek, A. Sen, R. Nozick, J. Rawls). 4. Jednostka we wspólnocie. Współczesny komunitaryzm. 5. Konserwatywne recepty na problemy współczesności (C. Schmitt, E. Voegelin). 6. Katolicka nauka społeczna i jej ewolucja. 7. Równość jako ideał społeczny. Współczesne oblicza egalitaryzmu. 8. Totalitaryzm jako wizja ładu społecznego i politycznego. 9. Główne nurty współczesnego feminizmu. 10. Społeczny wymiar psychoanalizy. Psychoanaliza kulturowa. 11. Podstawowe wartości i dylematy współczesnej demokracji. 12. Wojna jako element kształtowania ładu światowego. Wybrane teorie wojen. 	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Wykład

Informacje rozszerzone

Metody i techniki kształcenia :

Dyskusja, Mini wykład

Rodzaj zajęć	Metody zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
Wykład	Aktywność na zajęciach, Egzamin	

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu

Zaliczenie przedmiotu odbywa się w formie egzaminu (pisemnego lub ustnego) .

Sposób obliczania oceny końcowej

Ocena końcowa jest tożsama w wyniku egzaminu.

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach

Studenci nieobecni na wykładach są zobowiązani uzupełnić wiedzę obejmującą treść wykładów na podstawie lektur.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Na egzaminie wymagana jest znajomość treści wykładów i lektur obowiązkowych.

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa

Wykład: Studenci uczestniczą w zajęciach poznając kolejne treści nauczania zgodnie z sylabusem przedmiotu. Studenci winni na bieżąco zadawać pytania i wyjaśniać wątpliwości. Rejestracja audiowizualna wykładu wymaga zgody prowadzącego.

Literatura

Obowiązkowa

1. Literatura obowiązkowa.
2. 1. A. Szahaj, M.N. Jakubowski; Filozofia polityki, PWN 2005.
3. 2. W. Kymlicka; Współczesna filozofia polityczna: wprowadzenia; Kraków 1998.
4. 3. J.Majka; Filozofia społeczna Cz. II r. 2 i 3., Wrocław 1982.
5. Literatura uzupełniająca;
6. 1. F. Hayek; Konstytucja wolności. Warszawa 2006.
7. 2. J.Rawls; Teoria sprawiedliwości. Warszawa 2009.
8. 3. Komunitarianie. Wybór tekstów; red. P. Śpiewak; Warszawa 2004.
9. 4. M. Ossowska; Wzór demokracji. Warszawa 1949.
10. 5. Wartości społeczne w służbie publicznej; red. L. Dziewięcka-Bokun, J. Kędzior; Toruń 2009.
11. 6. I Berlin; Cztery eseje o wolności, Warszawa 1994.
12. 7. A. Giddens; Europa w epoce globalnej, Warszawa 2009.

Badania i publikacje

Publikacje

1. L. Porębski, Między przemocą a godnością. Teoria polityczna Harolda D. Lasswella, Kraków 2009
2. L. Porębski, D. Czyżowski, Media społecznościowe w kampanii wyborczej. Wykorzystanie Twittera w polskich wyborach parlamentarnych w roku 2015, Studia Politologiczne, vol. 45 (2017), Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2017, s. 165-179.
3. L. Porębski, M. Żurek, Serwisy społecznościowe jako narzędzie komunikowania wyborczego. Kandydaci w wyborach parlamentarnych w roku 2015 na Facebooku, Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne, vol. 53 (2017), s. 154-168.

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
SOC2A_K03	Jest przygotowany do otwartego uczestnictwa w dyskusji, wyrażania i przyjmowania uwag krytycznych.
SOC2A_K05	Zdaje sobie sprawę z konieczności bycia aktywnym aktorem życia społecznego i angażuje się w lokalne i globalne działania społeczne oraz ma świadomość znaczenia myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.
SOC2A_U01	Poprawnie stosuje specjalistyczną terminologię z zakresu socjologii i pokrewnych nauk społecznych i humanistycznych.
SOC2A_U03	Potrafi właściwie dobrać i zastosować teorie, koncepcje i pojęcia do analizy rzeczywistości społecznej oraz umie krytycznie ocenić ich przydatność w procesie analizy zjawisk społecznych.
SOC2A_W02	Ma poszerzoną wiedzę o naukach społecznych i humanistycznych oraz relacjach między nimi (ekonomia, filozofia, politologia, antropologia).
SOC2A_W04	Zna złożone sposoby wyjaśniania współczesnych zjawisk i procesów społecznych.
SOC2A_W05	Ma poszerzoną wiedzę o normach konstytuujących i regulujących struktury i instytucje społeczne, potrafi zinterpretować ich źródła i wpływ na ludzkie zachowania.
SOC2A_W06	Ma poszerzoną wiedzę o relacjach zachodzących między procesami, strukturami i instytucjami społecznymi oraz między ich elementami.
SOC2A_W08	Zna zależności między kształtowaniem się teorii/idei socjologicznych a zmianami zachodzącymi w społeczeństwie i kulturze.